

TEATRE

Pagar després de consumir

La Sala Beckett estrena la fórmula amb 'Si existeix, encara no ho he trobat'

La Sala Beckett estrena el drama contemporani *Si existeix, encara no ho he trobat*, de Nick Payne. Marília Samper dirigeix una companyia que ha decidit cobrar l'entrada després de fer la funció.

LAURA SERRA

BARCELONA. El teatre necessita revolucions constants, sobretot en un context de caiguda en picat dels espectadors. La jove companyia Sixto Paz, liderada per Pau Roca, ha agafat el bou per les banyes: proposen als espectadors que paguin l'entrada al preu que vulguin i després de veure la funció. No només estan convençuts de l'interès de la proposta, sinó que creuen que és possible un nou sistema al marge de l'economia de mercat: "És l'economia empàtica. En comptes de compartir, col·laborar. La taquilla inversa fa que s'estableixi un diàleg amb l'espectador. Si compartim tota la informació, l'espectador entendre la situació de la companyia i confiem que valori el que hem fet. Apel·lem al consum responsable", explicava ahir David Costa. La Sala Beckett els ha acceptat la jugada.

L'experiment, de fet, té molt a veure amb l'espectacle que ha decidit tirar endavant Sixto Paz, com a coproductors de l'obra juntament amb la Beckett. *Si existeix, encara no ho he trobat* és un text del jove valor anglès Nick Payne. "Dispara dos temes en paral·lel: el compromís individual amb la pròpia família i la forma de vida i el compromís ideològic i polític amb el món -explica

Montse Germán, Pau Roca, Patricia Garcia i Carles Gilabert són una família. SALA BECKETT

Toni Casares, director de la sala-. Són dues línies que no sempre conflueixen: com vivim de portes endins i com vivim de portes enfora".

Marília Samper, un altre valor en alça -autora i directora que ha passat pel cicle T6 del Teatre Nacional-, dirigeix una proposta austera en producció però gran en ambició. "És un text que m'ha tocat, m'ha emocionat, perquè parla de mi. Conté petits conflictes humans sota els quals passen les grans coses", explica. Els quatre protagonistes són membres d'una família convencional que viuen aïllats cadascú en el seu drama. El pare (Carles Gilabert) és un professor universitari obsessionat per la seva tesi doctoral

Dualitat
Mentre l'home intenta salvar el planeta, destrueix la seva família

ecologista, que tracta la necessitat de reducció global i de compartir amb la comunitat. Mentre l'home intenta salvar el planeta, destrueix la seva família: una filla acomplexada que pateix *bullying* (interpretada per la debutant Patricia Garcia) i una dona frustrada (Montse Germán). El detonant de l'obra és l'arribada del tiet (Pau Roca). "Ningú és capaç de demanar ajuda i tots estan sols i necessitats", diu Samper.

Nick Payne va estrenar aquesta obra a Broadway al setembre amb Jake Gyllenhaal al *cast* i acaba d'estrenar l'últim text al Royal Court, *Constel·lacions*, que serà al febrer al Teatre Akadèmia. —

LITERATURA

Elogi sentit i sincer al professor Jordi Castellanos

Crònica

JORDI NOPCA
BARCELONA

La desaparició prematura del professor Jordi Castellanos (1946-2012) ha estat molt sentida en el món acadèmic i cultural català. A la sala Prat de la Riba de l'Institut d'Estudis Catalans no hi cabia ni una agulla, ahir a la tarda, el moment escollit per homenatjar un dels divulgadors de la literatura catalana més polifacètics de les últimes dècades: a més de l'obra assagística, Castellanos va comissariar exposicions de gran pes -la que el Museu d'Art Modern va dedicar al Modernisme i una mostra sobre Pere Calders al CCCB- i va tirar endavant projectes de gran rellevància com *Traces*, la millor base de dades de llengua i literatura catalanes, que ja ha superat els 86.000 registres.

Manuel Jorba, professor de la UAB, va elogiar amb emoció alguns dels treballs de Castellanos. "La seva obra és extensa, sòlida i transversal", va afirmar poc abans de recordar una de les divises de la seva dedicació a la literatura catalana, "escriure amb el ritme de la sang".

"El centre i motor de la seva activitat va ser la Universitat Autònoma de Barcelona", va dir abans de recordar "el compromís cívic i polític amb el país" d'un professor que va començar a donar-hi classes l'any 1972 i ja no se'n va moure. Josep Maria Domingo, de la Universitat de Lleida, va recordar una fotografia que Josep Maria Benet i Jornet va fer de Castellanos acompanyat de Montserrat Roig i Eva i Blanca Serra sota una estàtua de J.W. Goethe: "La verticalitat jeràrquica d'aquella imatge del 1971 va ser desmentida al llarg dels anys pel treball de Castellanos, que exigia noves maneres en la crítica cultural i la descripció històrica". Josep Murgades, de la Uni-

L'homenatge va comptar amb una generosa representació del món cultural català. CÈLIA ATSET

Llegat
L'obra de Castellanos és extensa, sòlida i transversal

versitat de Barcelona, va recordar els anys de convivència a la revista *Els Marges*, que Castellanos i Joaquim Molas van fundar l'any 1974. "Especialista en Modernisme, era un home de caràcter reposat, com els noucentistes. Jo, en canvi, tinc el punt descuradament atrabiliari més propi dels modernistes tot i haver-me dedicat al Noucentisme", va dir. El seu discurs va acabar amb emoció: "Ha estat un profit i un gaudi, fer vida amb tu". —

OPINIÓ

Atrevits que editen llibres de teatre

El traspunt

SANTI FONDEVILA

● **Els èxits de la FlyHard** La petita sala dirigida per Jordi Casanovas és ja un fenomen. Amb les entrades de l'*Smiley*, de Guillem Clua, exhaurides fins al 4 de febrer i al'espera de poder traslladar la funció a un altre teatre més gran, han anunciat l'edició dels últims textos que han estrenat el 2012. *Litus* (de Marta Buchaca), *Les millors ocasions* (de Jordi Casanovas) i *Smiley* ja són a la venda. La tasca editorial prosseguirà tant amb nous muntatges com amb textos d'anteriors temporades. Deunido!

● **El pallasso que portes dins** ¿S'imaginen un món en què jugar fos obligatori? Aquest seria el món dels pallassos, segons explica Àlex Navarro a la introducció del llibre *El payaso que hay en ti* (www.clownplanet.com), de la també pallassa Caroline Dream. No hi ha bibliografia sobre el món del *clown*, tot i que els números més coneguts es reproduïen o reinventen constantment. Caroline Dream ha decidit escriure un llibre bàsicament tècnic, però amè, en què ens diu que gairebé tothom (òbviament Rajoy no) porta un pallasso dins i que no cal ser professional de l'ofici per deixar-lo sortir. Segur que el llibre pot servir als que s'inicien en la disciplina i, posats a jugar, a aquells que necessiten una empenta per ser més lliures i trobar una manera de veure el món diferent.

● **'laSal', d'Eva Hibernia** No hi ha dia que el món teatral no et sorprengui amb alguna iniciativa, gairebé sempre agosarada. A la seu de la SGAE es va presentar el primer volum d'una col·lecció d'una nova editorial, Edicions i Produccions B'koaj, que només es vol dedicar a textos de la dramàtica actual catalana i internacional. Al darrere hi ha l'actriu i dramaturga Anna B'koaj. Ha debutat amb *laSal*, un palíndrom amb què l'autora i directora Eva Hibernia s'acosta a l'horror amb el re-fons històric de la guerra dels Balcanes. Una obra teatral impregnada d'una paraula poètica de gran alçada, segons el filòleg Alfonso Levi.

● **Vint anys de poesia i humor** Accidents Polipoètics és potser una companyia de teatre, però segur que és un duo d'amics enginyosos que, sempre movent-se en circuits perifèrics, han anat creant un munt de textos tenyits d'humor. Ja fa vint anys que van començar les seves lectures poètiques i conferències escèniques en festivals, universitats i teatres. *Van a por nosotros* (editorial Arrebato) recull els materials fabricats per Xavier Theros i Rafael Metlikovez. —